

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

29.05.2024

Lēmums Nr. 4-02/36/2024

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Dienvidkurzemes novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000058625, juridiskā adrese: Lielā iela 76, Grobiņa, Dienvidkurzemes novads, LV-3430, e-pasts: pasts@dnk.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “METRUM”, reģistrācijas Nr. 40103947826, juridiskā adrese: Ģertrūdes iela 47-4, Rīga, LV-1011; e – pasta adrese: metrum@metrum.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnojums vēja parkam “Audari Wind”, Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā¹ (turpmāk – Lokālpilnojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2024. gada 29. aprīļa vēstule Nr. 88/a/90-2024 “Iesniegums par lokālpilnojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma precizēšanai un grozīšanai vēja parkam “Audari Wind”, Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā”, 2023. gada 17. marta iesniegums “Par lokālpilnojuma izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma precizēšanai un grozīšanai vēja parkam “Audari Wind”, Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk – Iesniegums)², Dienvidkurzemes novada pašvaldība 2024. gada 29. februāra lēmums Nr. 185 “Par lokālpilnojuma izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu teritorijas plānojuma precizēšanai un grozīšanai vēja parkam “Audari Wind”, Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā” un tā 1. pielikums “Darba uzdevums Lokālpilnojuma izstrādei vēja parkam “Audari Wind”, Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk –

¹ Lokālpilnojuma teritorijā iekļautas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6482 001 0125, 6482 001 0005, 6482 001 0006, 6482 001 0129, 6482 001 0035, 6482 004 0064, 6482 004 0075, 6482 004 0196, 6482 001 0089 un 6482 001 0088, kā arī daļēji zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6482 001 0077 (pašvaldības ceļš Liesma – Reiņa ezers), 6482 004 0109 (pašvaldības ceļš Liesma – Reiņa ezers) un 6482 001 0079 (pašvaldības ceļš Lejnietki – Embūte).

² Biroja reģ. Nr. 4-01/1333.

Dienests) 2024. gada 18. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/4465/2024 “Nosacījumi lokālplānojuma izstrādei Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā”, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada 3. marta vēstule Nr.4.8/1762/2024–N “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūru” un Veselības inspekcijas 2024. gada 26. marta vēstule Nr. 2.4.6.–1./125 “Par priekšlikumu sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Plānošanas dokumenta Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams piemērot stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums), jo:

- 1) Lokālplānojuma risinājumiem, kuri tiks izstrādāti, lai nodrošinātu iespēju veikt vēja parka izbūvi, Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – Birojs) 2023. gada 28. augustā ir piemērojis ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procedūru (paredzētā darbība – vēja elektrostaciju parka “Audari” būvniecība Dienvidkurzemes novadā).
- 2) Sagatavots IVN Ziņojums. IVN Ziņojumā sniegta detalizēta informācija par esošo stāvokli Lokālplānojuma teritorijā un analizēti vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) būvniecības un ekspluatācijas aspekti: trokšņa līmenis (t.sk. trokšņa dažādo frekvenču analīze); mirgošanas efekts; bioloģiskā daudzveidība – aizsargājamās teritorijas, augi un biotopi, sikspārņi, ornitofauna, abinieki; ainavas un vizuālā ietekme; kultūrvēsturiskās vērtības; gaisa kvalitāte; klimats; ģeoloģija un hidroģeoloģija, virszemes ūdens plūsmas; atkritumu apsaimniekošana; vides riski un avārijas u.c.: elektromagnētiskā lauka iedarbība un vibrācijas līmenis.
- 3) Atbilstoši normatīvo aktu prasībām, IVN Ziņojuma sagatavošanas procesā saņemts sugu un biotopu eksperta atzinums, sikspārņu eksperta atzinums, ornitologu atzinums, abinieku ekspertu atzinums, ainavu eksperta atzinums un kultūrvēstures eksperta atzinums.
- 4) IVN ietvaros jau daudzpusīgi vērtēta paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un sniegts tās novērtējums.
- 5) Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 162.3 apakšpunktu, lai aizsargātu putnu sugas vai dabas vērtības no VES un vēja parku ietekmes, nosacījumus un minimālo pieļaujamo attālumu VES izvietojumam nosaka atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējumam. Ņemot vērā minēto, nav iespējama situācija, ka Lokālplānojumā tiks paredzēts atšķirīgs VES vai saistītās infrastruktūras izvietojums, kas nesakristu ar IVN Ziņojuma informāciju.
- 6) Vienīgais Lokālplānojuma uzdevums ir grozīt spēkā esošo Priekules novada³ teritorijas plānojuma 2015. – 2026. gadam grozījumus⁴ (turpmāk – Teritorijas plānojums), nosakot funkcionālās zonas, kurās atļauta VES un saistītās infrastruktūras būvniecība saskaņā ar IVN rezultātiem.
- 7) Nav prognozējams, ka Lokālplānojuma Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros tiks veikts papildus ietekmes novērtējums uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību,

³ Līdz 2021. gada 30. jūnijam Lokālplānojuma teritorija atradās Priekules novada administratīvajā teritorijā, šobrīd Dienvidkurzemes novada administratīvajā teritorijā.

⁴Pieejams Valsts vienotā ģeotelpiska informācijas portāla vietnē:
https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_22860.

kas jau nebūtu veikts IVN procesa ietvaros, jo visa nepieciešamā informācija jau pieejama IVN Ziņojumā.

- 8) Stratēģiskā novērtējuma procesa ietvaros sagatavotajā Vides pārskatā konsolidētā veidā tiktu ietverti jau IVN procesa ietvaros veikto ietekmju novērtējumu uz dabas vērtībām vai bioloģisko daudzveidību secinājumi.
- 9) Lokālpilnojumā risinājumi tiks saskaņoti ar IVN procesā veiktās iespējamās ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātiem.
- 10) Lokālpilnojumā izstrādes pamatojums un mērķis nav pretrunā Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai.
- 11) Lokālpilnojums tiks izstrādāts atbilstoši Darba uzdevumam, ievērojot institūciju nosacījumos izvirzītās prasības, kā arī spēkā esošo normatīvo aktu prasības.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Birojam⁵ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2024. gada 29. aprīlī Birojā saņemta Sagatavotājas 2024. gada 29. aprīļa vēstule Nr. 88/a/90–2024 “*Iesniegums par lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanu teritorijas plānojuma precizēšanai un grozīšanai vēja parkam “Audari Wind”, Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā*”, kurā sniegta informācija, ka saskaņā ar Dienvidkurzemes novada pašvaldība 2024. gada 29. februāra lēmums Nr. 185 “*Par lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanu, darba uzdevuma un izstrādes vadītāja apstiprināšanu teritorijas plānojuma precizēšanai un grozīšanai vēja parkam “Audari Wind”, Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā*” (turpmāk arī – Lēmums) ir uzsākta Lokālpilnojumā izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālpilnojums tiek izstrādāts saistībā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu, Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam (turpmāk – Stratēģija) un spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām. Atbilstoši Stratēģijai Lokālpilnojumā teritorija iekļauta prioritāri attīstāmā teritorijā ar augstu potenciālu vēja elektroenerģijas ražošanai.
 - 2.2. Atbilstoši Teritorijas plānojuma Grafiskai daļai Lokālpilnojumā teritorija atrodas funkcionālajās zonās *Lauksaimniecības teritorija (L)* un *Mežu teritorija (M)*, ūdensobjekti iekļauti funkcionālajā zonā *Ūdeņu teritorija (Ū)*. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 44.13. apakšpunktu, VES ar maksimālo jaudu lielāku par 20 kW atļauts izvietot gan *Lauksaimniecības teritorijā (L)*, gan *Mežu teritorijā (M)* ārpus pilsētas un ciemu robežām, ievērojot citos normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un papildus prasības. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 240 3. pielikumu vēja parks ietilpst izmantošanas veidā *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (kods 14006)*, kas Teritorijas plānojumā

⁵ Likuma 6. panta pirmā daļa.

atļauta funkcionālajā zonā *Lauksaimniecības teritorija (L)*, bet nav atļauts funkcionālajā zonā *Mežu teritorija (M)*. TIAN 44.15. apakšpunkts nosaka, ka pirms jaunu vēja parku būvniecības uzsākšanas izstrādā lokālplānojumu vai detālplānojumu.

- 2.3. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir grozīt spēkā esošo Teritorijas plānojumu Lokālplānojuma teritorijā iekļautajās zemes vienībām, kur plānota VES un nepieciešamo inženierbūvju būvniecība, nosakot: 1) funkcionālās zonas *Lauksaimniecības teritorija (L)* apakšzonu, kurā atļauta *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki* un *Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)* zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts *Lauksaimniecības teritorija (L)* un 2) funkcionālās zonas *Mežu teritorija (M)* apakšzonu, kurā atļauta *Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki* un *Inženiertehniskā infrastruktūra (14001)* zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts *Mežu teritorija (M)*.
- 2.4. Lokālplānojumā paredzēts noteikt VES atrašanās vietas un ar VES darbību saistīto infrastruktūru – pievedceļus, elektropārvades līnijas u.c. būves.
- 2.5. Lokālplānojuma teritorijas platība ir 425,57 ha un tā aptver Priekules pagastā esošas 13 zemes vienības vai to daļas, kurās potenciāli plānots izvietot VES, zemes vienības, kuras potenciāli var skart aizsargjoslas ap vēja turbīnām, un zemes vienības, kurās netiek plānots izvietot VES, bet tās ir iekļautas Lokālplānojuma teritorijā, lai nodrošinātu teritorijas viengabalainību⁶. Atbilstoši iesniegtajai dokumentācijai, Lokālplānojuma teritorijā pilnā apmērā iekļautas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6482 001 0125, 6482 001 0005, 6482 001 0006, 6482 001 0129, 6482 001 0035, 6482 004 0064, 6482 004 0075, 6482 004 0196, 6482 001 0089 un 6482 001 0088, bet zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 6482 001 0077 (pašvaldības ceļš Liesma – Reiņa ezers), 6482 004 0109 (pašvaldības ceļš Liesma – Reiņa ezers) un 6482 001 0079 (pašvaldības ceļš Lejnietki – Embūte) Lokālplānojumā ir iekļautas daļēji.
- 2.6. Lokālplānojuma teritorijai tuvākās blīvi apdzīvotās vietas (ciemi) ir Krote (~7 km), Priekule (~7 km) un Kalvene (~9 km). Apkārtnē raksturīga Kurzemei tipiska viensētu apbūve. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām⁷ VES tiks izvietotas vismaz 800 m attālumā no jebkuras dzīvojamās vai publiskās ēkas. Vēja parka “*Audari Wind*” izpētes teritorijā neatrodas valsts aizsargājami kultūras pieminekļi. Plānotā jaunbūvējamā 110 kV kabeļu līnija šķērsos valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu Nr. 1388 *Elkas – Ķezēnu senkapi* un Nr. 1399 *Priežu kalva – senkapi* aizsardzības zonas.
- 2.7. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “*Ozols*” publicētajai informācijai, plānotā vēja parka teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) un mikroliegumi. Lokālplānojuma teritorijā atrodas viens īpaši aizsargājams koks. Tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*) ir dabas liegums “*Blažģa ezers*”, kas atrodas aptuveni 0,6 km attālumā no Lokālplānojuma teritorijas robežas un ~1,1 km attālumā no tuvākās plānotās VES. 2 km zonā ap Lokālplānojuma teritoriju atrodas pieci mikroliegumi.

⁶ Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumu Nr. 628 “*Noteikumi par pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem*” 33. punktu, lokālplānojumu izstrādā teritoriāli vienotai teritorijai.

⁷ Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” 163.punkts.

- 2.8. Plānotā darbība atbilst Likuma 1. pielikuma 26.¹ punktā noteiktajai darbībai, kur ietekmes novērtējums ir nepieciešams VES būvniecībai, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk.
- 2.9. Iesniegumā norādīts, ka Lokālplānojuma risinājumos plānotā vēja parka būvniecības un ekspluatācijas ietekme uz vidi tiek vērtēta IVN procesā. Galvenie ietekmes uz vidi aspekti VES būvniecībai un ekspluatācijai ir trokšņa un vibrācijas ietekme, mirgošanas efekts, atstarošanās, ietekme uz bioloģisko daudzveidību, ietekme uz ainavu, kultūras mantojumu un citi aspekti.
3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Lokālplānojuma izstrādes uzdevumi un prasības:
 - 3.1. Veikt spēkā esošā Teritorijas plānojuma analīzi Lokālplānojuma teritorijai.
 - 3.2. Sagatavot ainavu izvērtējumu un vēja parka ietekmi uz ainavas izmaiņām.
 - 3.3. Precizēt zonējuma robežas, apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
 - 3.4. Noteikt satiksmes infrastruktūras objektus (esošos autoceļus un plānotos piebraucamos ceļus) un elektrisko tīklu shēmu VES uzstādīšanai un apkalpošanai, paredzot to izmantošanas un apbūves kārtību.
 - 3.5. Veikt prognozējamo trokšņu līmeņa aprēķinus un modelēšanu, izvērtēt teritorijas kopīgo potenciālo ietekmi uz apdzīvotām vietām: ciemiem, lauku sētām (viensētām), kā arī citām dzīvojamām ēkām, ĪADT, gājputnu migrācijas ceļiem, pamatojoties uz IVN.
 - 3.6. Grozīt / detalizēt TIAN un Grafisko daļu.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23. marta noteikumu Nr.157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienotas:
 - 4.1. Dienesta 2024. gada 18. aprīļa vēstule Nr. 11.2/AP/4465/2024 “*Nosacījumi lokālplānojuma izstrādei Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā*”. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Lokālplānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Lokālplānojumā paredzētā darbība – vairāku VES (vēja parka) ierīkošana un citi iespējamie risinājumi (t.sk. citi atļautie izmantošanas veidi) var atstāt būtisku ietekmi uz vidi. Vienlaikus Dienests izvirzījis nosacījumus Lokālplānojuma izstrādei, tostarp:
 - 4.1.1. Lokālplānojuma risinājumus izvērtēt Stratēģijas kontekstā un nodrošināt atbilstību tai, t.sk. telpiskās attīstības vadlīnijām.
 - 4.1.2. Uzrādīt vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, nosakot saimnieciskās darbības aprobežojumus tajās, atbilstoši Aizsargjoslu likuma prasībām.
 - 4.1.3. Uzrādīt funkcionālo zonējumu, kurā tiks atļauta VES būvniecība Lokālplānojuma teritorijā. TIAN iekļaut prasības VES maksimālajam augstumam. Lokālplānojumā uzrādīt teritorijā esošās dzīvojamās ēkas, kā arī ārpus Lokālplānojuma teritorijas ietekmes areālā esošās dzīvojamās mājas.

- 4.1.4. Uzrādīt piebraucamos ceļus plānotajām VES, galvenos elektropārvades, meliorācijas sistēmu un hidrotehnisko būvju risinājumus (ja tādi tiek plānoti).
- 4.1.5. Lokālpļānojumā jāiekļauj teritorijas un pieguļošo platību (t.sk. iespējami ietekmētās teritorijas ārpus Lokālpļānojuma) esošās situācijas apraksts un izvērtējums (vides un dabas resursu izvērtējums, tai skaitā teritorijas ainaviskā kvalitāte u.tml.). Lokālpļānojuma izstrādē iekļaut ainavu eksperta atzinumu par ietekmi uz teritorijas ainavisko kvalitāti, kā arī pasākumiem, kas jāparedz ainaviskās kvalitātes saglabāšanai, it īpaši no nozīmīgākajiem skatu punktiem. Lokālpļānojums jāizstrādā saskaņā ar šajā atzinumā iekļautajiem nosacījumiem / secinājumiem, atzinums jāpievieno Lokālpļānojumam. TIAN iekļaut prasības ainavas kvalitātes nodrošināšanai.
- 4.1.6. Ņemot vērā, ka nozīmīga daļa Lokālpļānojuma teritorijas atrodas mežā, kā arī tajā un salīdzinoši netālu no tās atrodas ĪADT, kā arī vairākās vietās novērotas īpaši aizsargājamo putnu sugas, izstrādāt ekspertu (par sugu grupu – putni un zīdītāji–sikspārņi) atzinumus par paredzētās darbības (vēja parka būvniecības un ekspluatācijas) ietekmi uz ietekmes zonā esošajām īpaši aizsargājamām putnu un sikspārņu sugām un to dzīvotnēm. Ekspertu atzinumiem jāatbilst Ministru kabineta 2010. gada 30. septembra noteikumiem Nr. 925 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*”. Lokālpļānojumā ņemt vērā izpēšu rezultātus, ekspertu ieteikumus iekļaut TIAN. Par ĪADT, biotopu un sugu iespējamo ietekmēšanu konsultēties ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
- 4.1.7. Lokālpļānojumā izvērtēt teritorijā plānotās funkcionālās zonas un paredzēto darbību ietekmi uz tajās un tuvākajā apkārtnē esošo un plānoto izmantošanu, nepieļaujot risinājumus, kas var radīt būtisku vides kvalitātes pasliktināšanos, īpašu vērību pievēršot Lokālpļānojuma teritorijā un tuvumā esošās dzīvojamās un publiskās apbūves vides kvalitātes saglabāšanai (trokšņa traucējumi, vibrācijas, elektromagnētiskais starojums, mirgošanas efekts, avāriju riski un citi aspekti). Ievērot Noteikumu Nr. 240 163. un 163.¹ punktus noteiktos attālumus, atbilstoši tam – ap plānotajām VES iezīmēt buferzonas vismaz 500–800 m rādiusā, atkarībā no Lokālpļānojumā atļautās VES jaudas. Ja pagaidām nav zināmas VES atrašanās vietas, Lokālpļānojumā uzrādīt normatīviem atbilstošas buferzonas ap esošajām dzīvojamām mājām, kurās VES būvniecība nav atļauta, t.sk. arī ārpus Lokālpļānojuma teritorijas.
- 4.2. DAP administrācijas 2024. gada 3. marta vēstule Nr.4.8/1762/2024–N “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūru*”. DAP administrācijas ieskatā, saskaņā ar Likuma 23.² pantā (Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriji) minētajiem kritērijiem Lokālpļānojumam atbilstoši Noteikumos Nr.157 noteiktajām prasībām nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
- 4.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 26. marta vēstule Nr. 2.4.6.–1./125 “*Par priekšlikumu sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei*”. Veselības inspekcijas ieskatā Lokālpļānojumam jāveic Stratēģiskais novērtējums, akcentējot šādu veselību ietekmējošu faktoru paredzamo intensitāti – akustiskā trokšņa, magnētiskais starojums, vibrācija, ēnojums un mirgošanas efekta ietekme, kam uzmanība vērsta arī Veselības inspekcijas nosacījumos Lokālpļānojuma izstrādei.
5. Lokālpļānojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma

nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Sagatavotājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālplānojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:

- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Atbilstoši Darba uzdevumam un Iesniegumā sniegtajai informācijai Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir izveidot VES parku Dienvidkurzemes novada Priekules pagasta teritorijā. Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu Lokālplānojuma teritorijas lielākā daļa atrodas funkcionālajā zonējumā *Mežu teritorija (M)*, kurā saskaņā ar TIAN nosacījumiem VES būvniecība nav atļauta, un funkcionālajā zonā *Lauksaimniecības teritorija (L)*. Lai arī Teritorijas plānojuma TIAN nosacījumi pieļauj VES būvniecību funkcionālajā zonā *Lauksaimniecības teritorija (L)*, tomēr saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu, viens no lokālplānojuma izstrādes uzdevumiem var būt kāda plānošanas uzdevuma risināšana vai teritorijas plānojuma detalizēšana⁸. Birojs konstatē, ka konkrētajā situācijā ar Lokālplānojumu paredzēts noteikt VES atrašanās vietas un ar VES darbību saistīto infrastruktūru – pievedceļus, elektropārvades līnijas u.c. būves. Lai īstenotu ieceri veikt VES būvniecību Lokālplānojuma teritorijā, ar plānošanas dokumentu paredzēts veikt grozījumus spēkā esošajā Teritorijas plānojumā, nosakot jaunu indeksētu apakšzonu funkcionālajiem zonējumiem *Meža teritorijai (M)* un *Lauksaimniecības teritorijai (L)*, kurā tiktu pieļauta energoapgādes uzņēmumu apbūve, ietverot VES izvietojuma iespēju, atbilstoši Noteikumu Nr. 240 prasībām. Ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes mērķi un Lokālplānojuma teritorijas kopējo platību (425,57 ha), kā arī to, ka Lokālplānojuma teritorijā lielākās platības aizņem mežu teritorijas, kur plānotas izmaiņas, tostarp TIAN nosacījumos, secināms, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinoši lielā platībā (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts).

⁸ Teritorijas attīstības plānošanas likuma 1. panta 9. punkts.

- 5.4. Tāpat Birojs konstatē, ka ar Lokālplānojumu izstrādi tiks radīti priekšnoteikumi Likuma 1. pielikuma darbības īstenošanai Lokālplānojumu teritorijā, t.sk. arī Teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas *Mežu teritorijas (M)* platībās, kur VES izbūve līdz šim nav pieļaujama atbilstoši TIAN nosacījumiem. Ņemot vērā to, ka Lokālplānojums tiek izstrādāts, lai radītu priekšnoteikums VES parka “*Audari Wind*” būvniecībai un ekspluatācijai, secināms, ka Lokālplānojuma būtība un ar to izstrādes uzdevumi ir saistīti un pakārtoti Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta⁹ darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.5. Ar Lokālplānojuma izstrādi cita starpā ir paredzēts noskaidrot un pieļaujamības aspektā izvērtēt tādas jautājumus kā VES trokšņa ietekme, ietekme uz apdzīvotām vietām, ainavu un putniem. Šādas prasības ietvertas gan Lokālplānojuma Darba uzdevumos, gan institūciju izvirzītajos nosacījumos, t.sk., izstrādājot Lokālplānojumu, jā sagatavo ietekmes uz ainavu izvērtējums, jāsaņem sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinumi, tos iekļaujot Lokālplānojuma risinājumos, tāpat jāiekļauj VES radīto trokšņu prognozes aprēķins un modelēšanas rezultāti. Vienlaikus secināms, ka Lokālplānojuma teritorija nav nodrošināta ar plānotās attīstības nepieciešamo infrastruktūru, un no Darba uzdevuma izriet, ka ar plānošanas dokumentu izstrādi ir nepieciešams Lokālplānojuma teritorijā izstrādāt transporta infrastruktūras risinājumus. Ievērojot minēto, secināms, ka Lokālplānojuma izstrādes priekšnosacījumi un jautājumi, kurus ar plānošanas dokumentu paredzēts risināt un izvērtēt, aptver vides problēmas un jomas, kas tieši saistītas ar plānotā VES parka ietekmes uz vidi novērtējumu un tā ietvaros paredzēto nosacījumu izstrādi (darbības realizācijai, tās izvietojumam, pieļaujamībai).
- 5.6. Iesniegumā kā viens no argumentiem, kāpēc konkrētajam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, norādīts, ka Lokālplānojuma risinājumi attiecībā uz VES izvietojumu un ar to darbību saistītās nepieciešamās infrastruktūras plānošanu tiks pamatoti ar IVN procesā veikto VES “*Audari*” būvniecības un ekspluatācijas ietekmju vērtējumu, kas savukārt ir detalizētāks nekā parasti Stratēģiskā novērtējuma ietvaros. Birojs vērš uzmanību, ka apstākļi, ka Lokālplānojuma teritorijā paredzētajai darbībai ir piemērots un tiek veikts IVN¹⁰, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka Lokālplānojumam Stratēģiskais novērtējums nebūtu piemērojams. Birojs vērš uzmanību, ka katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi. Turklāt IVN pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Šāda novērtējuma ietvarā cita starpā jāņem vērā arī pašvaldības konceptuālais ilgtermiņa redzējums novada teritorijas attīstībai un Lokālplānojuma risinājumu iedarbību tajā, alternatīvie plānošanas risinājumi teritorijas turpmākai izmantošanai (t.sk. funkcionālās zonas *Meža teritorija (M)* un *Lauksaimniecības teritorijas (L)* jaunas indeksētas apakšzonas noteikšanai VES būvniecībai), VES un tām nepieciešamās infrastruktūras izvietojuma iespējām, konkrētās paredzētās darbības – VES parka “*Audari*” plānotajiem risinājumiem, potenciālo konfliktsituāciju novēršana starp dažādiem teritorijas atļautiem izmantošanas veidiem, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses,

⁹ 26.¹ punkts: “*Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu*”.

¹⁰ Saskaņā ar Likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos.

saistošo normatīvo aktu prasības. Birojs papildus vērš uzmanību Noteikumu Nr. 240 163. punktā noteiktajiem nosacījumiem, kas jāņem vērā, plānojot VES un vēja parku izvietojumu.

6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tostarp Dienesta, DAP administrācijas un Veselības inspekcijas viedokļus, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrēto plānošanas dokumentu izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts), sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.
7. Plānošanas dokumentos paredzētās darbības, tostarp visas Lokālplānojumu TIAN atļautās darbības, jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumentu vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības. Konkrētajā gadījumā šī nosacījuma izpilde nozīmē arī to, ka vides pārskatu iespējams sagatavot, ņemot vērā arī paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus. Vienlaikus, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais “*izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi*”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*”.
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*”.
4. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Biroja lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Birojs konstatē, ka Lokālplānojums atbilst Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts, Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts), citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23.² pantā noteiktos kritērijus (23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts) un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālplānojumam vēja parkam "Audari Wind", Priekules pagastā, Dienvidkurzemes novadā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Daina Dzeguze,
daina.dzeguze@vpsvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Dienvidkurzemes novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA "Metrum", e – pasts: metrum@metrum.lv.